

La sembra de la colza a línies

ag. 30, 2021 |

La sembra de la colza a línies es una pràctica cada cop més estesa al nostre país. Aquest tipus de sembra ofereix una sèrie d'avantatges respecte el sistema tradicional amb sembradors de cereal. No obstant, cal tenir en compte certes consideracions per no patir una reducció del rendiment.

LA SEMBRA A LÍNIES

Quan parlem de sembra a línies ens referim al fet de sembrar un cultiu amb una sembradora monogrà de manera que la separació entre les línies sigui d'entre 35 i 75 cm depenent del cultiu i les condicions pedoclimàtiques (Figura 1).

Figura 1. Sembradora monogrà amb els cossos de sembra separats 37,5 cm per sembrar un camp de colza.

Aquest tipus de sembra s'adapta molt bé al cultiu de la colza i presenta diferents avantatges respecte la sembra feta amb sembradors de cereal d'hivern on les línies de colza queden separades entre 12 i 15 cm.

AVANTATGES

Els principals avantatges que ofereix aquest sistema són els següents:

- Sembra més regular, emergència del cultiu més ràpida i uniforme. El fet d'emprar una sembradora monogrà permet dipositar la llavor al sòl amb molta més precisió que amb les sembradores de cereal d'hivern. Això garanteix unes millors condicions per a l'emergència de la llavor en el conjunt de la parcel·la (Figura 2), fet important tant per la lluita contra el saltiró (*Psylliodes chrysocephala*) com per les males herbes.

Figura 2. Naixença d'un camp de colza sembrada a 37,5 cm.

- Optimització de la capacitat de cobertura del sòl de la colza. La colza és un cultiu amb gran capacitat de cobertura del sòl, de manera que sembrant-lo a línies se li dona més espai a cada planta i es pot aprofitar millor aquest caràcter.

- Permet el treball del sòl entre les línies de cultiu. El fet de separar les línies més de 35 cm ofereix la possibilitat de passar amb una binadora sense malmetre el cultiu. D'aquesta manera tenim una eina extra per al control de les males herbes (Figura 3).

Cal destacar també, que la colza és un cultiu que es veu afavorit quan es treballa entre línies.

Figura 3. Binadora desherbant en un camp de colza sembrada a 75 cm.

- Permet un estalvi de la llavor. Augmentar la separació entre les línies de sembra redueix el nombre de línies sembrades i això es tradueix en una reducció de la dosi de sembra (kg llavor/ha). Sembrant a 15 cm entre línies empram una densitat de sembra de 3 kg/ha, que pot disminuir quan es separen més les línies 75 (Taula 1).

Taula 1. Dosi de sembra, densitat de sembra i densitat de plantes dels tractaments de l'assaig

de marc de sembra en colza realitzat a la Tallada d'Empordà (el Baix Empordà), la campanya 2020-2021.

SEMBRADORA	DOSI DE SEMBRA (kg/ha)	DENSITAT DE SEMBRA (llavors/m ²)	SEPARACIÓ ENTRE FILES (cm)	DENSITAT DE PLANTES EN LA FILA (plantes/m)	DENSITAT PLANTES (plantes/m ²)
1 CEREALS	3	58	15	8	50
2 MONOGRÀ	1,3	24	75	10	13

CONSIDERACIONS

La sembra a línies de la colza té molts avantatges però cal tenir en compte certes consideracions per a que el rendiment no es vegi compromès.

Separació entre línies de sembra

Les sembradores monogrà ofereixen un rang ampli de separació entre línies, normalment des de 30 fins a 80 cm. Depenent de les condicions pedoclimàtiques (fertilitat del sòl i pluviometria) podrem separar més o menys les línies. No obstant, com a norma general, es recomana no superar els 50 cm entre línies de sembra.

Quan les condicions són favorables (camp fèrtil amb bona pluviometria), es pot arribar a augmentar la separació entre línies fins a 75 cm (Figura 4) sense que el rendiment es vegi compromès per la disminució de plantes/m², ja que les plantes de colza són capaces de cobrir tot l'espai que hi ha entre línies.

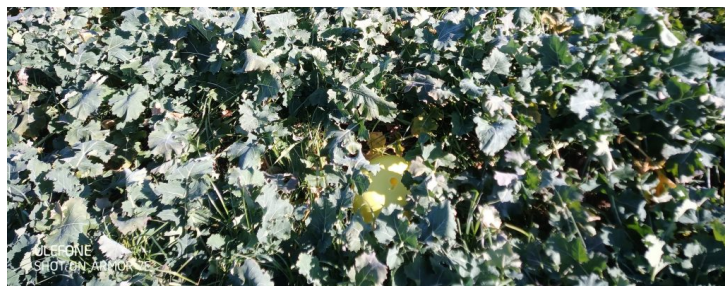

Figura 4. Camp de colza sembrada a 75 cm en un camp molt fèrtil.

Ara bé, en condicions no tan favorables, en que el potencial de cobertura del sòl de la colza queda limitat, una separació de 75 cm pot comportar una disminució del rendiment ja que les plantes no són capaces de cobrir correctament l'espai que se'ls hi dona.

Com es pot veure a la Taula 2, la colza sembrada a 75 cm entre línies presenta un major nombre de síliques per planta en comparació a la colza sembrada a 15 cm, reforçant la idea de la gran capacitat de cobertura del sòl que té la colza. No obstant, aquesta diferència resulta insuficient per tal de compensar el menor nombre de plantes/m² que té aquest

tractament. Aquest menor nombre de síliques/m² es tradueix en un menor rendiment respecte la sembra a 15 cm (Taula 3).

Taula 2. Ramificacions primàries, secundàries i nombre de síliques dels tractaments de l'assaig de marc de sembra en colza realitzat a la Tallada d'Empordà (el Baix Empordà), la campanya 2020-2021.

SEMBRADORA	RAMIFICACIONS PRIMÀRIES (ramificacions / planta)	RAMIFICACIONS SECUNDÀRIES (ramificacions / planta)	NÚMERO DE SÍLIQUES (síliques / planta)	NÚMERO DE SÍLIQUES (síliques / m ²)
1 CEREALS	12	18	271	13550
2 MONOGRÀ	13	24	393	5109

Taula 3. Rendiment i índex productiu respecte del testimoni dels tractaments de l'assaig de marc de sembra en colza realitzat a la Tallada d'Empordà (el Baix Empordà), la campanya 2020-2021.

SEPARACIÓ ENTRE FILES	PRODUCCIÓ (kg/ha 9% humitat)	ÍNDEX PRODUCTIU (%)	SEPARACIÓ DE MITJANES Test Edwards & Berry ($\alpha=0,05$)
15 cm (sebradora cereal)	2508	100,0	a
75 cm (sebradora monogrà)	2237	89,2	b

Producció equivalent a l'índex 100 2508 kg/ha 9% humitat

Producció mitjana 2372 kg/ha 9% humitat

Nivell de significació dels tractaments p -valor = 0,0507

Nivell de significació de les repeticions p -valor = 0,1836

Separació entre plantes dins la línia de sembra

El fet d'augmentar la distància entre les línies de sembra, redueix el nombre de línies sembrades i, en conseqüència, s'incrementa el nombre de plantes dins la línia de sembra. Tot i així, es recomana no superar les 15 llavors per metre lineal per tal de no generar una competència excessiva entre plantes dins la línia de sembra.

AUTORS

EDUARD GONZALO
IRTA Programa de Cultius Extensius
Sostenibles (Mas Badia)

JOAN SERRA
IRTA Programa de Cultius Extensius
Sostenibles (Mas Badia)

ROSER SAYERAS
IRTA Programa de Cultius Extensius
Sostenibles (Mas Badia)

JOAN FAÑÉ
IRTA - Programa de Cultius Extensius
Sostenibles

JORDI DOLTRA
IRTA Programa de Cultius Extensius
Sostenibles (Mas Badia)

SÒNIA GIL
IRTA Programa de Cultius Extensius
Sostenibles (Mas Badia)